

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Lietuvių literatūros lyginamosios studijos	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Audinga Tikuišienė	Filologijos fakultetas, Lietuvių literatūros katedra
Kitas (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
BA	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinis darbas	4, 6 semestrai	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	128	32	96

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Per šio dalyko studijas siekiama suteikti: sistemines šiuolaikinės lietuvių literatūros komparatyvistikos praktinio taikymo žinias, lietuvių literatūrą matyti bendrame europiniame literatūros ir šiuolaikinio meno istorijos lauke; gebėjimą mąstyti apie literatūrą komparatyvistikos teorinių perspektyvų ir metodologinių modelių akiratyje; atpažinti skirtingus komparatyvistinių tyrimų metodus, ar jų žingsnius tyrimuose, vertinti jų atitikimo logiką; gebėjimą mokytis, bendrauti ir diskutuoti apie literatūrą, jos etapus, lygiagrečius meno reiškinius, bendras ir atskiras problemas.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- rinkti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių (elektroninių, spausdintinių ir kt.), naudojantis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis, biblioteka ir kt.;	įtraukiamoji paskaita, konkrečių straipsnių, informacijos sisteminimas, grupės diskusija, savarankiškas užduočių atlikimas;	darbas seminaruose, vienas viešas pranešimas seminarinių darbų metu pasirinktinai, kolokviumas, egzaminas;
- gebės kelti probleminius klausimus ir aktyviai dalyvauti diskusijoje;	probleminis dėstymas, šaltinių analizė, konkrečių straipsnių, skaitymas ir analizė, grupės diskusija, savarankiškas užduočių atlikimas;	darbas seminaruose, vienas viešas pranešimas seminarinių darbų metu pasirinktinai, kolokviumas, egzaminas;
- žinos, supras ir gebės tinkamai vartoti bei aiškinti pagrindines literatūros komparatyvistikos sąvokas ir terminus;	probleminis dėstymas, šaltinių analizė, konkrečių straipsnių, skaitymas ir analizė, grupės diskusija, savarankiškas užduočių atlikimas;	darbas seminaruose, vienas viešas pranešimas seminarinių darbų metu pasirinktinai, kolokviumas, egzaminas;

- įgis žinių apie naujausius lietuvių literatūros raidos etapus, pagrindinius autorius ir svarbiausius kūrinius;	problematis dėstymas, šaltinių analizė, konkrečių straipsnių, skaitymas ir analizė, grupės diskusija, savarankiškas užduočių atlikimas;	darbas seminaruose, vienas viešas pranešimas seminarinių darbų metu pasirinktinai, kolokviumas, egzaminas.
--	---	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadinė paskaita. Trumpa komparatyvistikos idėjų ir mokslo apžvalga Europoje, pagrindiniai mokslo darbai Lietuvoje: daugiakalbis ir daugiatautis romantizmo palikimas, daugiakultūrinė – pilietinė ir tautinė - etninė savimonė kryptys: nuo J. G. Herderio ir S. Daukanto, iki V. Kubiliaus, nuo J.V. Gėtės, iki D. Saukos, A. Kalėdos, M. Kvietkausko, nuo „didžiųjų tautų“, iki „mažųjų tautų“, nuo įtakos, iki lygiaverčio dialogo. Moderniosios ir postmoderniosios komparatyvistikos skirtumai: teorinės nuostatos ir praktika šiandien.	2		4				6	12	Privalomos, pasirinkamos ir dėstytojos padalintos medžiagos apžvalga, analizė, komentarai. Kūrinių pristatymų sąrašo eilės sudarymas. Diskusija pasirinktais aspektais: nacionalinės savimonės, literatūros istorijos, politinių aplinkybių, meno epochos faktoriai, kritikos aplinka pasirinktų lyginti kūrinių perspektyvoje. Lyginamų kūrinių atranka ir argumentai, probleminiai iššūkiai, autorių kūrybos reikšmė literatūroje, kritikoje, populiarumo faktoriai.
2. Komparatyvistikos raida šiuolaikinėje lietuvių literatūrologijoje: meno epochos, literatūros rūšys ir žanrai, stilistinės mokyklos, tyrimo būdai. Diachroninis komparatyvistikos matmuo ir lyginamasis istorinis metodas šiandien, lietuviškieji pavyzdžiai ir metodo raita (K. Kubilius, A. Kalėda, S. Gaižiūnas, M. Kvietkauskas, A. Jurgutienė, V. Butkus, L. Laurušaitė, D. Cidzikaitė ir kt.) Komparatyvistika ir vertimo studijos, komparatyvistika ir postkolonializmas, komparatyvistika ir fenomenologija, komparatyvistika ir recepcijos teorija.	2		2				4	12	Vieši pranešimai pasirinktais aspektais: šiuolaikiniai autoriai ir kūriniai estetinių meno srovių, dominuojančių literatūros ir kritikos autoritetų ir mokyklų, kartų ir įtakų, tradicijos ir inovacijų aplinkoje. Lyginimo kriterijai, panašumų ir skirtumų atranka ir aptarimas. Svarbiausios išvados. Vieši pranešimai, bendra diskusija. Perskaitytos sutartos teorinės ir / ar kritinės-metodinės medžiagos aptarimas diskusijoje; individualaus tyrimo pristatymas auditorijoje

3. Komparatyvistikos tyrimo būdų įvairovė. Kultūrinės, socialinės, psichologinės, estetinės, idėjų istorijos (filosofijos, religijos, kolektyvinės ir/ar asmeninės mitologijos), tekstinio ir kontekstinio tyrimo metodų taikymas diachroniniuose, sinchroniniuose ir mišriuose tyrimuose. Lietuviškųjų tyrimų pavyzdžiai (D. Saukos, K. Nastopkos, V. Kelertienės, A. Jurgutienės, D. Cidzikaitės ir kt. darbų pavyzdžiai).	2		4				6	12	Pasirinktų kūrinių aptarimas pasirinktu aspektu: akivaizdžiai skirtingų estetinių, literatūros rūšių ir žanrų, kartų, pasaulėžiūrų kūrinių lyginimo argumentai; vieno ir kelių autorių kūrinių lyginimas, motyvacija ir keliama uždaviniai; įtakų, sąsąukų, panašumų klausimai ir tyrimo tikslai. Vieši pranešimai, bendra diskusija. Perskaitytos sutartos teorinės ir / ar kritinės-metodinės medžiagos aptarimas diskusijoje; individualaus tyrimo pristatymas auditorijoje.
4. Literatūros ir meno tekstų komparatyvistika, atrankos ir lyginimo sistemų atranka, motyvai, argumentacija. Literatūros kūrinių intarpai, epigrafi, citatos, vizualieji komentarai. Knygų iliustracijos ir literatūros citatos vizualiajame mene. Literatūros ir meno lyginimo galimybės (A. Andrijauskas, J. Baranova, G. Bernotienė ir kt.). Literatūros ir meno lyginimo perspektyvos šiuolaikinėje komparatyvistikoje.	2		2				4	12	Pasirinktų kūrinių aptarimas kuriuo pasirinktu aspektu: Kūrinių kritikos ir meno kontekstų politinė, kultūrinė, stilistinė aplinka, bendro vardiklio motyvacija, autoritetų įtaka, stilistinė mokykla, tema, stilistinio sprendimo genezė. Vieši pranešimai, bendra diskusija.
5. Pranešimai žodžiu			12				12	24	Pasirinkti teorinį, kritinį tekstą, kurį reikia analitiškai pristatyti auditorijai: istoriografinis kontekstas, teorinė perspektyva, tyrimo būdas) – iki 15 min. Pirmuosiuose seminaruose. Pasirinkti mažiausiai du kūrinius lyginimui, (lietuvių – lietuvių, lietuvių – užsienio kalba, literatūros ir vizualų) ir išanalizuoti pasitelkus kritikos tekstus ir kokią nors teorinę ar metodologinę motyvaciją. Tyrimas turi būti originalus,

									pristatymui skirta iki 30 min.
10. Kolokviumas (paskutinio seminaro metu, iki 30 min.)								10	Atviro pobūdžio užduotis raštu iš išeitos medžiagos.
11. Rašto darbas								14	Išanalizuoto kūrinio detali komparatyvistinė interpretacija
Iš viso	8		24					32	96

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Viešas seminarinio darbo pristatymas	30%	Vienas atsiskaitymas per visą semestrą (20 / 30 min. trukmės)	Atviro pobūdžio užduotis. Vertinama „10“ balų sistemoje. Gautas balas matematiškai sumuojamas su kolokviumo ir rašto darbo balu. Vertinama: „Puikiai“: pranešimo struktūra aiški ir logiška, tema suvokta gerai, šaltiniai perskaityti, literatūros, kultūros kontekstais operuojama sąmoningai, interpretacijos originalios, tinkamai pasiremta kritika, yra savarankiškų ir originalių įžvalgų, tema pristatyta moksline kalba, teisingai operuojama mokslinėmis sąvokomis, justi suinteresuotumas, bendras apsiskaitymas, auditorija paskatinama diskutuoti, į klausimus atsakoma iš plačios perspektyvos. „Labai gerai“: pranešimo struktūra aiški ir logiška, tema suvokta gerai, šaltiniai perskaityti, literatūros, kultūros kontekstais operuojama sąmoningai, interpretacijos originalios, tačiau kritika atsirinkta atsitiktinė, yra savarankiškų ir originalių įžvalgų, tema pristatyta moksline kalba, tačiau mokslinėmis sąvokomis operuojama ne visai tiksliai, justi suinteresuotumas, bendras apsiskaitymas, auditorija paskatinama diskutuoti, į klausimus atsakoma gerai. „Gerai“: pranešimas turi struktūrą ir logiką, tema suvokta gerai, šaltiniai perskaityti, literatūros, kultūros kontekstais operuojama sąmoningai, interpretacijos originalios, tačiau kritika atsirinkta atsitiktinė, yra savarankiškų ir originalių įžvalgų, tačiau jos nepakankamai argumentuotos, mokslinėmis sąvokomis operuojama ne visai tiksliai, justi suinteresuotumas, bendras apsiskaitymas, auditorija paskatinama diskutuoti, tačiau į klausimus atsakinėjama nelabai tiksliai. „Vidutiniškai“: pranešimas turi struktūrą ir logiką, tačiau ne itin aiškiai, tema suvokta gerai, šaltiniai perskaityti, literatūros, kultūros kontekstais operuojama sąmoningai, interpretacijos originalios, tačiau kritika atsirinkta atsitiktinė, yra savarankiškų ir originalių įžvalgų, tačiau jos nepakankamai argumentuotos, mokslinėmis sąvokomis operuojama ne visai tiksliai, justi suinteresuotumas, bendras apsiskaitymas, auditorija paskatinama diskutuoti, tačiau į klausimus atsakinėjama nelabai tiksliai. „Patenkinamai“: pranešimui stinga nuoseklios struktūros ir logikos, taip pat mokslo kalbos ir tinkamų sąvokų, interpretacijos paremtos pažodiniu šaltinių skaitymu ir kritikos minčių samplaika, akivaizdi literatūrinio lauko ir kultūrinių kontekstų išmanymo stoka, į pastabas reaguojama tinkamai, tačiau diskusijai preteksto nėra. „Silpnai“: pranešimas turi itin silpną struktūrą ir logiką, tačiau tema suvokta pakankamai, šaltiniai perskaityti, interpretuojama paviršutiniškai, akivaizdžiai stinga ne tik platesnio kultūros lauko, bet ir kultūros kontekstų, kritikos išmanymo, į pastabas ir klausimus atsakoma, tačiau diskusijai preteksto nėra. Laiku neatsiskaitę pasirinktų pranešimų studentai nevertinami.

Kolokviumas	30%	Išklausius 2/3 seminarinių pranešimų (20 / 30 min. trukmės)	Uždaro tipo (analitinio pobūdžio) klausimas. Vertinama „10“ balų sistemoje. Gautas balas matematiškai sumuojamas su kolokviumo ir egzamino balu. Vertinama: „Puikiai“ ir „labai gerai“ vertinama, kuomet tiksliai atpažįstamas analizei pateiktas tekstas, apibūdinama autoriaus kūrybos programa, kūrinys matomas visos kūrybos ir 20-ojo a. lietuvių literatūros kontekste, analizė demonstruoja gerą teorinį ir kritinį pasirengimą, plataus kūrybos lauko suvokimą, pateikia originalią kūrinio interpretaciją, tinkamai apibūdina pateiktos ištraukos stilistinius sprendimus, daro įtikinamas išvadas. „Gerai“ ir „vidutiniškai“ vertinama, kuomet tiksliai atpažįstamas analizei pateiktas tekstas, apibūdinama autoriaus kūrybos programa, kūrinys matomas visos kūrybos ir 20-ojo a. lietuvių literatūros kontekste, tačiau analizė pristinga gero teorinio ar kritinio pasirengimo, tačiau kūrybos laukas matomos iš didesnės perspektyvos, pateikta kūrinio analizė yra tinkama, paaiškinti keli stilistiniai pateiktos ištraukos sprendimai, išvadų pristinga, arba jos nemotyvuotos, tačiau įtikina pakankamai profesionali analizės kalba. „Patenkinamai“ ir „silpnai“ vertinama, kuomet tiksliai atpažįstamas analizei pateiktas tekstas, apibūdinama autoriaus kūrybos programa, tačiau pristinga ir kritinio, ir teorinio pasirengimo, nedemonstruojamas platesnio kūrybos lauko suvokimas, analizuojama stropiai, tačiau paviršutiniškai, išskirti kokių nors įtikinamų stiliaus bruožų nepavyksta. Dar silpnesnis kūrinių pažinimas vertinamas neigiamai. Neparašę kolokviumo studentai nevertinami.
Rašto darbas	40%		Rašto darbas apibendrina ir išplėtoja pranešimą žodžiu. Vertinama „10“ balų sistemoje. Gautas balas matematiškai sumuojamas su kolokviumo ir egzamino balu. Vertinama: Egzaminas vertinamas „puikiai“ ir „labai gerai“, jei studentas tinkamai išnagrinėja kūrinio struktūrą ir problematiką, geba jį susieti su bendrais 20-ojo a. ir 21-ojo a. lietuvių kultūros, literatūros ir meno kontekstais bei moka argumentuotai ir kūrybiškai pagrįsti savo nuomonę. Įvertinimas „puikiai“ ir „labai gerai“ rašomas tik tuo atveju, jei tekstas virsta rimta publikacija spaudoje. Parašyta puikia ir labai gera mokslo kalba, tinkamai vartoja teorines sąvokas. Tekstas tinkamas publikacijai literatūrinėje spaudoje. Egzaminas vertinamas „gerai“, jei studentas yra demonstruoja ne tik perskaitęs pasirinktą kūrinių, bet yra perskaitęs visus privalomus kūrinius, išmano jų problematiką, geba juos susieti tarpusavyje, taip pat su bendrais 20-ojo a. ir 21-ojo a. lietuvių literatūros ir kultūros kontekstais, ir rišliai dėsto savo mintis. Tinkamai vartoja kai kurias teorines sąvokas, darbo kalba yra tinkama. Su nedidelėmis korekcijomis tekstas tinkamas publikacijai literatūrinėje spaudoje. Egzaminas vertinamas „vidutiniškai“, jei studentas žino siužetus, geba įvardinti problematiką ir nusakyti (nebūtinai tiksliai ir rišliai) kūrinių reikšmę bendriems 20-ojo a. ir 21-ojo a. lietuvių literatūros procesams, susieti su savo pasirinktu kūriniu. Kalba tinkama, tačiau teorinių sąvokų ir argumentų pristinga.

			Egzaminas vertinamas „patenkinamai“, jei studentas aptaria pasirinkto kūrinio ar kūrinių siužetus tik bendriausiais bruožais, bet nesugeba atskleisti jų problematikos, apibūdinti struktūros, prastai orientuojasi bendruose literatūros procesuose, tačiau teorinė ir metodologinė motyvacija menka, visgi pastangos matyti, rašto darbo kalba yra patenkinama. Egzaminas vertinamas „silpnai“, jeigu studentas tik žino siužetus, bet nesugeba savarankiškai nagrinėti kūrinio ar kūrinių ir neįstengia apibūdinti atskiros literatūros reiškinių (krypties, srovės) bruožų. Stinga argumentų ir sąvokų, tačiau kalba taisyklinga. Egzaminas vertinamas neigiamai, jei atsakymas neatitinka nei vieno anksčiau įvardinto reikalavimo. Nepristatę rašto darbo studentai nevertinami.
--	--	--	--

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
<i>Autorių kolektyvas</i>	2003	Naujausioji lietuvių literatūra (sud. G. Viliūnas)		Vilnius: Alma littera
Elena Baliutytė	2002	Laiko įkaitė ir partnerė: Lietuvių literatūros kritika 1945–2000,		Vilnius: Literatūros ir tautosakos institutas
Nijolė Kašelionienė	2006	<i>Komparatyvistinė metodologija</i> , XX amžiaus literatūros teorijos (sud. A. Jurgutienė), p.: 325 – 347.		Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla
Vytautas Kubilius	1983	Lietuvių literatūra ir pasaulinės literatūros procesas		Vilniaus: Vaga
Vytautas Kubilius	1993	Romantizmo tradicija lietuvių literatūroje		Vilnius: Amžius
Vytautas Kubilius	1995, 1996	XX amžiaus literatūra		Vilnius: Alma littera
Vytautas Kubilius	1997	Literatūra istorijos lūžyje		Vilnius: Diemedis
Papildoma literatūra				
Alfonsas Andriuškevičius	1989	Grožis ir menas lietuvių estetikoje 1918–1940: monografija		Vilnius: Mintis
Antanas Andrijauskas	1996	Andrijauskas A. Grožis ir menas. Estetika ir meno filosofijos idėjų istorija (Rytai-Vakarai), (antrasis pataisytas leidimas)		Vilnius, VDA leidykla
<i>Autorių kolektyvas</i>	2010	History of the Literary Cultures of East-Central Europe / Junctures and disjunctures in the 19th and 20th centuries / Volume I (ed. Marcel Cornis-Pope & John Neubauer)		Marcel Cornis-Pope: Virginia Commonwealth University, John Neubauer: University of Amsterdam
Elena Baliutytė	2019	Eduardas Mieželaitis tarp Rytų ir Vakarų: pasivaikščiojimas su Waltu Whitmanu ir Staugsmas su Alenu Ginsbergu		Vilnius: Literatūros ir tautosakos institutas

Jūratė Baranova	2006	Filosofija ir literatūra: priešpriešos, paralelės, sankirtos		Vilnius: Tyto alba
Jūratė Baranova	2014	Jurgos Ivanauskaitės fenomenas: tarp surrelizmo ir egzistencializmo		Vilnius: Tyto alba
Gintarė Bernotienė	2005	Menų sąveikos ieškojimai: Judita Vaičiūnaitė ir Leonardas Gutas		Kaunas: VDU leidykla
Gintarė Bernotienė	2016	Apie žodžių sandūros tikslumą: Juditos Vaičiūnaitės poezijos vertimai ir vertinimai: monografija		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Vigmantas Butkus	2018	Literatūrinė baltistika: samprata, raida, perspektyvos: monografija.		Vilnius: Literatūros ir tautosakos institutas
Dalia Cidzikaitė	2007	Kitas lietuvių prozoje		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Silvestras Gaižiūnas	2008	Skandinavų literatūros ir lietuviški kontekstai		Vilnius: Pasviręs pasaulis
Silvestras Gaižiūnas	2009	Klajojantys siužetai baltų literatūrose: mitai, legendos, literatūriniai tipai		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Aušra Jurgutienė	2023	Dekonstruktinių skaitymų užrašai		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Algis Kalėda	2005	Nuo M iki M. Lenkų ir lietuvių literatūros eskizai (Od M do M. Szkice o literaturze polskiej i litewskiej).		Varšuva: Ex Libris
Nijolė Kašelionienė	2013	Literatūrinė komparatyvistika: pamatinės teorijos ir atsinaujinanti praktika / mokomoji priemonė filologijos studentams / https://talpykla.elaba.lt/elaba-fedora/objects/elaba:4333680/datastreams/MAIN/content		Vilnius: Edukologija
Violeta Katinienė	2022	Lūžio literatūra: XX a. pabaigos - XXI a. pradžios vokiečių ir lietuvių romanas (disertacija)		Vilniaus universiteto leidykla
Violeta Kelertienė	2006	Baltic Postcolonialism		Amsterdam: Rodopi
Mindaugas Kvietkauskas	2007	Vilniaus literatūrų kontrapunktai: Ankstyvasis modernizmas 1904–1915		Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Laura Laurušaitė	2019	Literatūra, mobilumas, imago: lietuvių ir latvių XXI a. (e)migracijos patirtys		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Laura Laurušaitė	2015	Tarp nostalgijos ir mimikrijos: lietuvių ir latvių pokario išeivijos romanai, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2015		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Sud. Nijolė Maskaliūnienė, Ingrida Tatolytė	2025	Vertimas ir cenzūra sovietinės ideologijos sąlygomis (1940 – 1990)		Vilniaus universiteto leidykla
Kęstutis Nastopka	2002	Reikšmių poetika		Vilnius: Baltos lankos
Kęstutis Nastopka	2020	Įsiklausymai		Vilnius: Baltos lankos

Taisija Oral	2013	Dainiai be tautos: Lietuvos rusų rašytojų strategijos (po)sovietmečiu		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Audinga Peluritytė	2006	Ribos architektūra: šiuolaikinė lietuvių literatūra ir kontekstai		Vilniaus universiteto leidykla
Donatas Sauka	1998	Fausto amžiaus epilogas		Vilnius: Tyto alba
Literatūrinė, kultūrinė spauda; Žurnalai: <i>Metai, Kultūros barai, Naujoji Romuva, Krantai, Gimtasis žodis</i> ; savaitraščiai: <i>Literatūra ir menas, Šiaurės Atėnai, Septynios meno dienos, Nemunas, Bernardinai</i>	Nuo 2009 iki naujų leidinių			

Atnaujinta: 2025-06-10